

Warszawa, 14 stycznia 2020

Przemówienie Aliny Czyżewskiej z 14 stycznia 2020 roku, podczas obrad Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności, w związku z procedowaniem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw ([druk senacki nr 30](#), druki sejmowe nr 69 i 107). podczas posiedzenia Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności.

Szanowni Państwo, reprezentuję obywatelski i oddolny głos.

Padną również niepopularne i być może gorzkie słowa, ale wypowiem je w trosce o nasze dobro wspólne i o stan naszej demokracji.

Jako Sieć Obywatelska Watchdog Polska od 17 lat kontrolujemy każdą władzę i w licznych procesach sądowych szukamy ochrony **prawa do informacji**.

Prawo do informacji jest **prawem człowieka** i jest niezbędne do tego, aby demokracja rzeczywiście funkcjonowała i gwarantowała WSZYSTKIM kontrolę działań **każdej** władzy i **wszystkich organów** władz publicznych.

Również w setkach spraw pomagaliśmy zwykłym mieszkańcom i mieszkankom walczącym o jawność zarządzania w ich gminach. Na podstawie ogromnego doświadczenia możemy powiedzieć, że prawo człowieka – prawo do informacji, wciąż nie znajduje zrozumienia i takiej ochrony w polskich sądach, jakiej oczekivalibyśmy w prawdziwej i dojrzałej demokracji. Przed nami wszystkim jeszcze dużo do zrobienia.

Powiem szczerze – mamy wiele do zarzucenia temu orzecznictwu, które od wielu lat erodowało demokrację i pozbawiało ją narzędzi – transparentności i możliwości pełnej kontroli **KAŻDEJ** władzy i jej organów przez obywateli i obywatelki, przyczyniając się do pogłębiania braku zaufania obywateli do władz i instytucji publicznych. I poniekąd **skutkiem** tego braku zaufania jest obecna sytuacja w Polsce. Stąd też wynika rozczarowanie, brak zrozumienia i niewystarczający w mojej ocenie poziom poparcia wśród społeczeństwa dla **obrony niezawisłości sądów**.

Zmiany są potrzebne, i podnoszą to również nie od dziś sami sędziowie.

Jednak ustawa kagańcowa nie usprawni działań sądów, ani nie rozwiąże problemów wymiaru sprawiedliwości.

Ta ustawa zagwarantuje realizację przez sądy interesów władzy.

Jej przyjęcie spowoduje **poważne zagrożenie** dla ochrony praw człowieka w sądach.

Jeżeli sądy mają być czemuś podporządkowane, to nie politykom, ale prawom człowieka.

Ta ustawa nie może przejść. **Ale jednocześnie proszę Senat o przygotowanie projektu ustawy, która w sposób prawdziwie demokratyczny zmieni to, co wymaga naprawy.**